

PROTOKÓŁ KONTROLI

kompleksowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sidrze, ul. Rynek 5, 16-124 Sidra, zwanym w dalszej części protokołu „Ośrodkiem”, „GOPS”.

Kierownikiem Ośrodka jest p. Lucyna Naruszewicz.

Kontrolę w dniach 07.02.2014 r. i 11.02.2014 r. przeprowadzili:

1/ Cezary Żuk – inspektor wojewódzki – kierujący zespołem inspektorów,

2/ Wioleta Bagińska – inspektor wojewódzki,

na podstawie pisemnych upoważnień Nr 1 i Nr 2 do kontroli znak: PS-I.431.1.4.2014.CŻ z dnia 03.02.2014 r., wydanych z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej p. Andrzeja Kozłowskiego.

Wyjaśnień udzielała p. Lucyna Naruszewicz- kierownik GOPS w Sidrze.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą.

Prawidłowość realizacji przez gminę zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, określonych w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493 ze zm.), zwanej dalej ustawą, od dnia 01.01.2013 r. do dnia kontroli.

W toku postępowania kontrolnego ustalono:

GOPS w Sidrze realizuje zadania dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie na podstawie:

- § 2 pkt. 14 i § 6 pkt. 3 lit. h) Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sidrze (Uchwała Nr XIV/107/2012 Rady Gminy Sidra z dnia 29 października 2012r. w sprawie uchwalenia statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sidrze),
- § 16 pkt. 8 i 9 Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sidrze, stanowiącego załącznik do Zarządzenia Nr 1/2012 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sidrze z dnia 06.08.2012 r.

W statucie GOPS (§ 6 pkt. 3 lit. h) nieprawidłowo wpisano zadanie – „obsługa organizacyjno-techniczna zespołu interdyscyplinarnego”, jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, realizowane przez gminę.

[Akta kontroli 11 , str.61]

Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest uregulowana w zakresach czynności z dnia 20.08.2012 r. i z dnia 06.08.2012 r. dwóch pracowników socjalnych.

Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

W Gminie Sidra opracowano Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2010-2015, stanowiący załącznik do uchwały Nr XXX/196/10 Rady Gminy Sidra z dnia 10 listopada 2010r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2010-2015, zwany dalej Programem.

Celem głównym Programu jest: „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie.” Określono również cele szczegółowe, zadania i realizatorów odpowiedzialnych za ich wykonanie. Program nie posiada szczegółowego harmonogramu, a terminy realizacji określono w latach. Z wyjaśnień kierownika Ośrodka wynika, że wszystkie działania realizowane są na bieżąco, w zależności od zgłaszanych potrzeb. Stwierdzono również brak sposobu monitorowania, a także sprawozdawczości realizacji zakładanych celów. Jako jedno ze źródeł finansowania Programu wskazano dotacje celowe z Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego. Podlaski Urząd Wojewódzki nie

udziela gminie dotacji celowych na realizację zadań dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

[Akta kontroli 7 , str.29-40]

W kontrolowanym okresie realizowano zadania wynikające z gminnego programu wymienione w protokole z przyjęcia ustnych wyjaśnień.

[Akta kontroli 6, str.13-15]

Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sidrze nie zatrudnia specjalistów do spraw poradnictwa w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Osoby, które zgłaszają problemy w tym zakresie uzyskują pomoc od pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej. Najczęściej udzielane są porady dotyczące leczenia odwykowego, konfliktów i nieporozumień rodzinnych, a także spraw majątkowych. Poradnictwo świadczone jest w GOPS w Sidrze w siedzibie Ośrodka, a także w miejscu zamieszkania osób podczas wywiadów środowiskowych.

W przypadku zaistnienia potrzeby skorzystania z poradnictwa specjalistycznego – prawnego i psychologicznego oraz porad konsultanta w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, osoby zainteresowane informowane są o możliwości bezpłatnego skorzystania z w/w poradnictwa w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce.

Osoby doznające przemocy w rodzinie były także kierowane na bezpłatne porady prawne, z których można było korzystać w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce, w wyznaczone dni, dwa razy w miesiącu. Pracownicy socjalni telefonicznie pozyskiwali informacje o terminach przyjęć prawników w Ośrodku w Sokółce.

Dzieci i rodziny mogą uzyskać wsparcie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Dąbrowie Białostockiej (termin wizyt w poradni należy wcześniej uzgodnić), Komisariatu Policji w Dąbrowie Białostockiej, Poradni Leczenia Uzależnień w Dąbrowie Białostockiej i Sokółce (przy ZOZ), nauczycieli Zespołu Szkół w Sidrze, Gminnego Ośrodka Zdrowia w Sidrze, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sidrze, członków Zespołu Interdyscyplinarnego. Ośrodek nie posiada danych dotyczących liczby osób, które skorzystały z poradnictwa świadczonego przez ww. instytucje.

Osoby, które chcą skorzystać ze wsparcia są informowane przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sidrze o miejscach, w których świadczone jest poradnictwo. Na stronie internetowej BIP Urzędu Gminy w Sidrze, w budynku Urzędu Gminy w Sidrze i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sidrze umieszczono informacje o lokalnych instytucjach zajmujących się przeciwdziałaniem i rozwiązywaniem problemu przemocy w rodzinie.

W 2013 roku został założony rejestr – Poradnictwo i interwencja w zakresie przemocy w rodzinach oraz ochrony ofiar przemocy. Odnotowano 7 porad dla 6 rodzin. Z informacji ustnej uzyskanej od kierownika Ośrodka wynika, że rejestr nie uwzględnia wszystkich udzielonych porad i przeprowadzonych interwencji.

[Akta kontroli Nr 7, str.16-17]

Z protokołu ustnych wyjaśnień wynika, że na terenie gminy Sidra prowadzone są działania edukacyjne i profilaktyczne przy wsparciu GKRPA, Policji i placówek oświatowych.

[Akta kontroli Nr 7, str. 17-21]

Interwencje w zakresie przeciwdziałania przemocy, sposób dokumentowania realizacji procedury NK

W roku 2013 wypełniono 10 formularzy NK-A, natomiast w roku 2014 – 2 formularze NK-A. Wszystkie formularze NK-A zostały wypełnione przez funkcjonariuszy Policji. Ponadto w okresie objętym kontrolą prowadzonych było 16 spraw wszczętych przed 2013 rokiem.

Interwencje zostały udokumentowane w aktach rodzin (m.in. formularz NK-A, notatki służbowe pracownika socjalnego, policji, pielęgniarki, protokoły z posiedzeń GR).

Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia, na podstawie art.6 ust 2, pkt 3 ustawy

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce zawarło porozumienie z Powiatem Suwalskim w sprawie obsługi mieszkańców Powiatu Sokólskiego, w tym z gminy Sidra, w zakresie udzielania pomocy w sytuacjach kryzysowych. Osoby doznające przemocy mogą być umieszczane w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Suwałkach. Porozumienie zawarto na czas określony tj. do 31.12.2013 r.

W 2013 r. nie było konieczności kierowania ofiar przemocy do SOW. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce podpisało nowe porozumienie z Powiatem Suwalskim na kierowanie osób do Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Suwałkach. W przypadku zaistnienia sytuacji umieszczenia osoby w ośrodku wsparcia, pracownicy socjalni kontaktują się telefonicznie z PCPR w Sokółce i podejmują dalsze działania.

Prowadzenie interwencji w trybie odebrania dziecka z rodziny w związku z zaistnieniem przemocy w rodzinie na podstawie art. 12 a. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

W okresie objętym kontrolą nie odbierano dzieci z rodzin na podstawie art. 12 a ww. ustawy.

Tworzenie i funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego

Zgodnie z art. 9 ust. 15 ustawy, przyjęto uchwałę w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania (uchwała Nr III/19/10 Rady Gminy Sidra z dnia 30 grudnia 2010r.).

Zespół interdyscyplinarny (dalej zwany ZI) został powołany zarządzeniem Nr 33/2011 Wójta Gminy Sidra z dnia 30 czerwca 2011r. w sprawie powołania i składu zespołu interdyscyplinarnego.

[Akta kontroli 8, str.41-42]

Organizację pracy ZI oraz sporządzaną dokumentację z prac Zespołu i grup roboczych określa Regulamin Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego.

[Akta kontroli 9, str.43-48]

Celem zapewnienia współpracy, w zakresie tworzenia i skutecznej realizacji ustawowych zadań ZI podpisano porozumienia o współpracy w zespole interdyscyplinarnym.

[Akta kontroli Nr 6, str. 23]

ZI realizuje zadania określone w art. 9 b ust. 2. Przed przystąpieniem do prac grup roboczych wszyscy członkowie składają oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych uzyskanych przy realizacji zadań.

[Akta kontroli Nr 6, str. 23-25]

ZI integruje i koordynuje działania podmiotów, o których mowa w art. 9a ust.3-5 ustawy, a także realizuje zadania określone w art. 9 b ust. 1 i 2 ustawy poprzez diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie (powoływanie grup roboczych w celu rozpoznania zjawiska przemocy, wymiana informacji o danej rodzinie), systematyczne wizyty w środowisku pracownika socjalnego, dzielnicowego, kuratorów społecznych, udzielanie poradnictwa i prace socjalną, monitorowanie sytuacji w rodzinach objętych procedurą. Ponadto rozpowszechniano ulotki informacyjne, broszury. Edukowano dzieci, młodzież i dorosłych w szkołach. ZI inicjował również działania w stosunku do osób stosujących przemoc, poprzez kierowanie wniosków do GKRPA, rozmowy ostrzegawcze, informowanie o możliwości podjęcia leczenia w poradni uzależnień, wzywianie na grupę roboczą czy kierowanie wniosków do sądu, w celu przeprowadzenia badania przez biegłych.

Stosowanie do art. 9a ust. 7 ustawy posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. W roku 2013 r. ZI spotkał się 4 razy w dniach: 29.01.2013 r., 26.06.2013 r., 10.09.2013 r., 30.12.2013 r. W 2014 r. do dnia kontroli nie odbyło się żadne posiedzenie Zespołu. W kontrolowanym okresie częstotliwość posiedzeń ZI nie była zgodna z zapisem ustawy, przekraczała okres 3 miesięcy.

W 11 indywidualnych przypadkach (2013 r. – 9, 2014 r. - 2) powołano grupy robocze (GR), zgodnie z art. 9a ust. 11. W roku 2013 odbyło się 37 posiedzeń grup roboczych, natomiast w roku 2014 (do dnia kontroli) odbyły się 4 posiedzenia grup roboczych. Zgodnie z art. 9b ust. 3 ustawy opracowywano i realizowano plan pomocy w indywidualnych przypadkach, monitorowano sytuację rodzin i dokumentowano podejmowane działania.

Zgodnie z § 6 ust. 9 Regulaminu Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego Przewodniczący Zespołu składa przed Wójtem Gminy coroczne sprawozdanie z pracy Zespołu w terminie do końca I kwartału za dany rok.

[Akta kontroli Nr 9, str. 44]

Do roku 2013 przewodniczący nie składał w/w sprawozdań.

Ośrodek zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną ZI, zgodnie z art. 9a ust. 9 ustawy. Przedstawiona dokumentacja zawiera: listy obecności członków uczestniczących w posiedzeniach, protokoły ze spotkań grup roboczych, protokoły ze spotkań zespołów interdyscyplinarnych, a także dokumentację indywidualną.

W okresie objętym kontrolą na terenie gminy Sidra prowadzono 28 spraw w ramach procedury „Niebieskie Karty”. W roku 2013 założono 10 Niebieskich Kart, natomiast w roku 2014 - 2 Niebieskie Karty.

Kontroli poddano 4 losowo wybrane sprawy:

1. OPS.NK.1.2013,
2. OPS.NK.3.2013,
3. OPS.NK.10.2013,
4. OPS.NK.5.2013.

W skontrolowanych sprawach stwierdzono:

- wezwanie osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie oraz zaproszenie osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie na spotkanie grupy roboczej w tym samym miejscu i czasie (zgodnie z § 17 ust. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” spotkania nie mogą być organizowane w tym samym miejscu i czasie) – w 2 sprawach,
- w treści zaproszenia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie użyto sformułowania „wzywam Pana” (zgodnie z § 16 ust. 1 pkt. 3 rozporządzenia ramach procedury członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej zapraszają osobę, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, na spotkanie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej) – we wszystkich skontrolowanych sprawach,
- brak informacji do ofiary i sprawcy o zakończeniu procedury NK (zgodnie z § 18 ust. 3 rozporządzenia, o zakończeniu procedury powiadamia się podmioty uczestniczące w procedurze po jej zakończeniu) - w 1 sprawie.

[Akta kontroli Nr 10, str. 49-56]

W trakcie kontroli sprawdzono 100% dokumentacji formalnej potwierdzającej realizację zadania.

Za powstałe uchybienia i nieprawidłowości odpowiedzialny jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sidrze.

Zgodnie z § 18 ust. 1- 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 126, poz. 718) Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sidrze przysługuje prawo do:

- zgłoszenia na piśmie, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole kontroli, do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania,
- odmowy podpisania protokołu i złożenia w terminie 7 dni od daty jego otrzymania wyjaśnień dotyczących przyczyn tej odmowy (odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z czego jeden doręczono Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sidrze.

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu w książce kontroli prowadzonej przez Urząd Gminy Sidra, pod numerem 1.

17.3.2014r. Sidra

.....
(miejsce i data podpisania protokołu kontroli)

Wioleta Bagińska

.....
podpis kontrolującego

Jeden egzemplarz protokołu otrzymałam :

Sidra, 17.03.2014r. Lucyna Naruszewicz

.....
(miejsce, data i podpis kierownika podmiotu kontrolowanego)